

UITLEGGING EN VERBETERING VAN VONNISSEN

written by Nathalie Schlenker | juni 2, 2026

Het gebeurt wel eens dat een vonnis niet helemaal duidelijk of zelfs onafgewerkt is. Rechters zijn mensen en vergissen is menselijk... We denken aan onduidelijke formuleringen, rekenfouten of eenvoudigweg het vergeten van een vordering te behandelen. Velen zouden denken dat er dan beroep moet aangetekend worden, maar dat is niet altijd nodig en soms zelfs uitgesloten.

Het Gerechtelijk Wetboek voorziet immers in afdeling IX een heel aantal artikelen over de 'Uitlegging en verbetering van de rechterlijke beslissing en herstel van het verzuim uitspraak te doen over een punt van de vordering' (art. 793-801bis Ger.W.). Deze procedures laten toe om technische of formele gebreken recht te zetten, zonder dat de rechter zijn beslissing inhoudelijk herbekijkt.

Uitlegging (art. 793 Ger.W.) is bedoeld voor situaties waarin een beslissing onduidelijk of dubbelzinnig is. De rechter die het vonnis heeft gewezen, kan het verduidelijken, maar mag daarbij de rechten van de partijen niet uitbreiden, beperken of wijzigen. Het gaat dus louter om uitleggen van wat reeds beslist werd, niet om een nieuwe beoordeling.

Verbetering (art. 794 Ger.W.) heeft betrekking op kennelijke fouten, zoals verschrijvingen, rekenfouten of andere materiële vergissingen. Denk bijvoorbeeld aan een foutieve optelling van schadeposten of een verschrijving in een naam, het wisselen van partijen, het verwisselen zelfs van eiser en verweerder, etc. De rechter kan deze fouten te allen tijde, zelfs ambtshalve, corrigeren, op voorwaarde dat de correctie steun vindt in het dossier, de stukken of de wet. Ook hier geldt een belangrijke beperking: de verbetering mag geen impact hebben op de inhoud van de beslissing. Het onderscheid tussen een materiële fout en een inhoudelijke beoordeling is daarbij cruciaal.

Daarnaast voorziet de wet in het **herstel van een omissie** (art. 794/1 Ger.W.), wanneer de rechter heeft nagelaten om uitspraak te doen over een onderdeel van de vordering. In dat geval kan de beslissing worden aangevuld, zonder afbreuk te doen aan de reeds beslechte geschilpunten. Deze mogelijkheid is echter onderworpen aan een vervaltermijn van één jaar na het in kracht van gewijsde gaan van de beslissing.

De procedure zelf is relatief eenvoudig: de vordering wordt ingesteld bij de rechter die de beslissing heeft gewezen (art. 795 Ger.W.), via een verzoekschrift op tegenspraak of een gezamenlijk verzoekschrift (art. 796 Ger.W.). De rechter kan ook ambtshalve optreden (art. 797 Ger.W.). Tegelijk legt de wet duidelijke grenzen op: deze procedures mogen niet worden gebruikt als een verkapt rechtsmiddel, en zij zijn niet mogelijk wanneer de beslissing reeds wordt aangevochten via hoger beroep of cassatie (art. 798 en 799 Ger.W.).

In een recent arrest van het Hof van Cassatie [van 2 april 2026](#) bevestigt het Hof dat de verbeteringsprocedure enkel betrekking heeft op louter materiële vergissingen. In die zaak hadden de feitenrechters de procedure aangewend om de ondertekening van een vonnis te “corrigeren” door deze te vervangen door die van een andere rechter. Het Hof oordeelde dat dit geen materiële fout betreft, maar een fundamenteel gebrek dat niet via een verbetering kan worden rechtgezet. Door toch van deze procedure gebruik te maken, hadden de rechters artikel 794 Ger.W. geschonden. ([Cass. 2 april 2026, ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260402.1N.9](#))

Dit arrest onderstreept dat de verbeteringsprocedure geen middel is om wezenlijke gebreken in een beslissing te herstellen of om de beslissing alsnog te “regulariseren”. Zodra de correctie raakt aan de essentie van de rechterlijke beslissing of aan de totstandkoming ervan, is deze weg afgesloten.

Tot slot bevat het Gerechtelijk Wetboek nog enkele praktische regels, onder meer inzake kosten (art. 801 Ger.W.) en de vermelding van de verbeterende beslissing op het oorspronkelijke vonnis (art. 800 Ger.W.). Deze bepalingen bevestigen dat het gaat om een aanvullend mechanisme dat nauw verbonden blijft met de oorspronkelijke beslissing.

Besluit

De procedures van uitlegging, verbetering en herstel van omissies vormen een efficiënt en noodzakelijk correctiemechanisme binnen het procesrecht. Ze bieden een snel alternatief voor zwaardere rechtsmiddelen, maar zijn strikt afgebakend.

De relevante wetsartikelen

Afdeling IX. Uitlegging en verbetering van de rechterlijke beslissing en herstel van het verzuim uitspraak te doen over een punt van de vordering

Art. 793. De rechter die een onduidelijke of dubbelzinnige beslissing heeft gewezen, kan die uitleggen, zonder evenwel de daarin bevestigde rechten uit te breiden, te beperken of te wijzigen. [1 De beslagrechter kan een onduidelijke of

dubbelzinnige beslissing uitleggen, zonder evenwel de daarin bevestigde rechten uit te breiden, te beperken of te wijzigen.

Art. 794. Het gerecht dat de beslissing heeft gewezen, het gerecht waarnaar de beslissing werd verwezen of de beslagrechter kunnen te allen tijde ambtshalve of op verzoek van een partij elke kennelijke rekenfout of verschrijving of andere kennelijke leemte dan het in artikel 794/1 bedoelde verzuim uitspraak te doen over een punt van de vordering, met inbegrip van een inbreuk op artikel 780, met uitsluiting van artikel 780, eerste lid, 3° of op artikel 782, § 2 en met inbegrip van een louter formele miskennis van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, verbeteren, zonder evenwel de daarin bevestigde rechten uit te breiden, te beperken of te wijzigen. De verbetering vindt steun in de wet, het dossier van de rechtspleging of de stavingsstukken die werden voorgelegd aan de rechter die de te verbeteren beslissing heeft uitgesproken.

Art. 794/1. Het gerecht dat verzuimd heeft zich over een punt van de vordering uit te spreken, kan, mits rekening te houden met de in artikel 748bis vervatte regels, dit verzuim herstellen zonder afbreuk te doen aan de over de reeds beslechte geschilpunten uitgesproken beslissingen. Het verzoek dient op straffe van verval² te worden ingediend ten laatste een jaar nadat de beslissing in kracht van gewijsde is gegaan.

Art. 795. De vorderingen [1 tot uitlegging, verbetering of herstel van [2 het verzuim uitspraak te doen over]² een punt van de vordering]¹ worden gebracht voor de rechter die [1 de uit te leggen, te verbeteren of te herstellen beslissing heeft gewezen, of voor het gerecht waarnaar de beslissing wordt verwezen.

Art. 796. [1 De zaak wordt aan de rechter voorgelegd bij verzoekschrift op tegenspraak als bedoeld in de artikelen 1034bis tot 1034sexies dan wel bij gezamenlijk verzoekschrift overeenkomstig artikel 706. Het verzoekschrift kan alleen worden ingediend als de beslissing niet het voorwerp heeft uitgemaakt van een uitlegging, rechtzetting of herstel van een omissie

Art. 797. Uitlegging en verbetering kunnen ambtshalve geschieden. Een rechtsmiddel als bedoeld in boek III van het vierde deel kan niet worden aangewend wanneer uitsluitend de uitlegging of verbetering van de betrokken beslissing of het herstel in die beslissing van het verzuim uitspraak te doen over een punt van de vordering wordt beoogd.

Art. 798. Tenzij alle partijen in het geding het eens zijn, kan de vordering tot uitlegging niet worden ingesteld voordat de termijnen van hoger beroep of van voorziening in cassatie zijn verstreken. Zij kan niet worden ingesteld wanneer

tegen de beslissing hoger beroep of voorziening in cassatie is ingesteld. De uitlegging van het bevestigde vonnis staat aan de rechter die deze bevestiging uitspreekt.

Art. 799. De rechter mag een beslissing enkel verbeteren of oordelen over het verzuim uitspraak te doen over een punt van de vordering in zover de beslissing niet is bestreden.

Art. 800. De griffier maakt, op de kant van de oorspronkelijke beslissing, melding van het beschikkende gedeelte van de uitleggende of verbeterende beslissing, dan wel van de beslissing waarbij uitspraak wordt gedaan over het verzuim uitspraak te doen over]2 een punt van de vordering.]1 Geen uitgifte, afschrift, noch uittreksel van de oorspronkelijke beslissing]1 mag worden uitgereikt, tenzij daarop melding is gemaakt van het beschikkende gedeelte der uitleggende of verbeterende beslissing, dan wel van de beslissing waarbij uitspraak wordt gedaan over [2 het verzuim uitspraak te doen over]2 een punt van de vordering.

Art. 801. Hij die uitlegging, verbetering, of een uitspraak over de omissie van een punt van de vordering vordert]1, geeft het bedrag van de kosten die normaliter door of krachtens de wet verschuldigd zijn op het moment dat de vordering wordt ingediend, in consignatie ter griffie. Indien de beslissing de vordering toewijst, komen de kosten ten laste van de Staat, en wordt de in consignatie gegeven som aan de eiser teruggegeven. In het tegenovergestelde geval kunnen de kosten geheel of gedeeltelijk ten laste van de eiser worden gebracht en van het in consignatie gegeven bedrag worden afgenomen.

Art. 801/1. Eenmaal de verbeterde beslissing in kracht van gewijsde is gegaan, kan de verbeterende beslissing alleen nog worden betwist door cassatieberoep in te stellen.

Art. 801bis. De rechter kan, ambtshalve of op verzoek, de materiële fouten, de rekenfouten of de weglatingen verbeteren die voorkomen in een door hem opgesteld certificaat in toepassing van een Europese verordening of een dergelijk certificaat intrekken, in de gevallen en onder de voorwaarden van de desbetreffende verordening. De Koning kan dit artikel van toepassing verklaren op certificaten bedoeld in andere internationale instrumenten. Als de materiële fout, de rekenfout of de weglating enkel in het certificaat voorkomt, wordt de vordering tot verbetering van het certificaat ingeleid op eenzijdig verzoekschrift. Als de materiële fout, de rekenfout of de weglating in het certificaat werd veroorzaakt door een materiële fout, een rekenfout of een weglating in de door de rechter gewezen beslissing waarvoor het certificaat werd uitgevaardigd, wordt de verbetering van het certificaat samen gevorderd met een verbetering van de door

de rechter gewezen beslissing. De rechtspleging bedoeld in de artikelen 794 tot 801/1 wordt gevolgd. De vordering tot intrekking van het certificaat wordt ingeleid op eenzijdig verzoekschrift. De griffier zendt per gewone brief een afschrift van het verbeterde certificaat naar alle partijen in het geding.